

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

LEADER 2014-2020 Λήμνου, Αναπτυξιακή Λήμνου ΑΕ, Υπομέτρο 19.2

Σκοπός

Βασικός στόχος του Υπομέτρου **19.2 του LEADER 2014-2020**, είναι ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα και συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.

Οι δράσεις εφαρμόζονται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, που είναι το σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας Λήμνου, δηλαδή οι Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες των νήσων Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου.

Συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης **€1.960.000**.

Δικαιούχοι

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των υποδράσεων του Υπομέτρου 19.2

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
19.2.2.2: Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν Δημόσια Δαπάνη: €261.500	Με την παρούσα υπο-δράση ενισχύεται η ίδρυση, ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση και η μετεγκατάσταση, μονάδων παραγωγής, αποθήκευσης και εμπορίας οι οποίες δραστηριοποιούνται στην μεταποίηση προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης και χρησιμοποιούν τα προϊόντα αυτά σαν πρώτη ύλη για την περαιτέρω μεταποίησή τους, έτσι ώστε το εξαγόμενο προϊόν να είναι ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ.	Στο πλαίσιο της υπο-δράσης ενισχύονται ενδεικτικά οι εξής κλάδοι : Ζυθοποιία, Επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός και λοιπά προϊόντα), Μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων, Μονάδες πυρηνελαιουργείων, Μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης, Μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής, Μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών, Μονάδες παραγωγής πυτιάς και συμπυκνωμάτων αυτής, Μονάδες αξιοποίησης παραπροϊόντων και υπολειμμάτων των βιομηχανιών ειδών διατροφής Μονάδες επεξεργασίας βάμβακος και λοιπών κλωστικών ινών (όπως κλωστική κάνναβης, λινάρι).	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.2.3: Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	Προβλέπεται η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην ενδυνάμωση του τουρισμού και ειδικότερα στην υποστήριξη της ποιότητας, της καινοτομίας-πρωτοτυπίας, της νεανικής επιχειρηματικότητας	Η εξειδίκευση της υπο-δράσης έγκειται στο γεγονός ότι ενισχύει αποκλειστικά την ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό μονάδων εστίασης και αναψυχής, καθώς και επιχειρήσεων εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης, και ειδικότερα: • Εστιατόρια, • Παραδοσιακά καφενεία, • Χώροι αναψυχής, • Δραστηριότητες ξηράς (ποδηλασία, περιήγηση-πεζοπορία, ιππασία κ.α.), • Θαλάσσιες δραστηριότητες ήπιας μορφής,	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
Δημόσια Δαπάνη: €195.000	και της βελτίωσης των υφιστάμενων επιχειρήσεων με στόχο την ποιότητα.	• Συνεδριακός τουρισμός, • Οινoturισμός, • Γαστρονομικός τουρισμός, • Ιαματικός τουρισμός, • Θρησκευτικός τουρισμός.	
19.2.2.4: Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €180.000	Προβλέπεται η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας σε τομείς του δευτερογενή τομέα και του εμπορίου και ειδικότερα στην υποστήριξη της καινοτομίας, της νεανικής επιχειρηματικότητας και της βελτίωσης των υφιστάμενων επιχειρήσεων.	Η εξειδίκευση της υπο-δράσης έγκειται στο γεγονός ότι ενισχύει αποκλειστικά την ίδρυση, επέκταση και τον εκσυγχρονισμό πολύ μικρών επιχειρήσεων βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, από νέους έως 35 ετών στους παρακάτω τομείς: • κατασκευή κεραμικών ειδών και προϊόντων • ανακύκλωση • επιχειρήσεις χειροτεχνίας και ειδών παραδοσιακής τέχνης, • επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την 1η μεταποίηση όπως επιχειρήσεις άρτου, ζυμαρικών, πιπτών και εδεσμάτων. • Παραδοσιακά παντοπωλεία.	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.2.5: Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €156.000	Προβλέπεται η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας σε τομείς του Τριτογενή Τομέα - παροχή υπηρεσιών και ειδικότερα στην υποστήριξη της καινοτομίας, της νεανικής επιχειρηματικότητας και της βελτίωσης των υφιστάμενων επιχειρήσεων, με κατεύθυνση την κάλυψη αναγκών της περιοχής και βελτίωση της ποιότητας ζωής όπως ενδεικτικά, εκπαίδευση, ευεξία, πολιτιστικές δραστηριότητες.	Η εξειδίκευση της υπο-δράσης έγκειται στο γεγονός ότι ενισχύει αποκλειστικά την ίδρυση, επέκταση και τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, στους παρακάτω τομείς: • Παιδικοί σταθμοί • Χώροι δημιουργικής απασχόλησης • Κέντρα αθλητισμού - πολιτισμού • Χώροι αθλοπαιδιών • Καλλιτεχνικά εργαστήρια	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.3.1: Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και /	Στο πλαίσιο της υπο-δράσης ενισχύονται επενδύσεις σε μεταποιητικές επιχειρήσεις της	Παρέχει αφενός τη δυνατότητα αξιοποίησης παραγόμενων ποιοτικών προϊόντων και αφετέρου αποτελεί ευκαιρία για την παραγωγή νέων προϊόντων. Τόσο οι πρώτες ύλες, όσο και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους που θα προκύπτει από τις	Επαγγελματίες αγρότες, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €397.500	Λέσβου, ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις, μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, σε τομείς φυτικής και ζωικής παραγωγής, με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν.	ενισχυόμενες επενδύσεις θα πρέπει να αποτελεί προϊόν που καλύπτεται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης.	
19.2.3.3: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €500.000	Στην υπό-δράση προβλέπεται η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε Ίδρυση Επιχειρήσεων, Βελτίωση-Εκσυγχρονισμό ή και επέκταση δυναμικότητας (σε υποδομές διανυκτέρευσης έως του ορίου δυναμικότητας 60 κλινών) στον τομέα του τουρισμού.	Στο πλαίσιο της υπο-δράσης ενισχύονται επενδυτικά σχέδια τα οποία αφορούν στη συμπλήρωση ή ανάπτυξη της τουριστικής υποδομής της περιοχής παρέμβασης, σύμφωνα με πρότυπα συμβατά με το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής. Αναλυτικά, ενισχύεται η ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων εστίασης και αναψυχής, υποδομών διανυκτέρευσης, καθώς και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών του τουριστικού τομέα (π.χ. εναλλακτικές μορφές τουρισμού).	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.3.4: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €250.000	Στην υπό-δράση προβλέπεται η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν σε Ίδρυση Επιχειρήσεων, Βελτίωση-Εκσυγχρονισμό, Επέκταση στους τομείς της βιοτεχνίας, οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου.	Η υπό-δράση αφορά σε παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε διάφορους τομείς της τοπικής οικονομίας και στη δημιουργία δυνατοτήτων απασχόλησης εκτός του πρωτογενή τομέα, προκειμένου να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τη συγκράτηση ή/και αύξηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο και την τόνωση της τοπικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, ενισχύεται η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός πολύ μικρών επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση.	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.7.3: Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση	Ο σχεδιασμός της υπο -δράσης στοχεύει στη δημιουργία δικτύων ομοειδών ή και συμπληρωματικών	Με την υλοποίηση της δράσης θα ενισχυθούν ενέργειες οι οποίες θα υποβοηθήσουν την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Η συνεργασία συμβάλει στην προβολή των επιχειρήσεων μέσω του δικτύου και στη δημιουργία	Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη ή και την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό. Δημόσια Δαπάνη: €20.000	επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, στον ίδιο ή σε διαφορετικούς κλάδους ενθάρρυνση της κουλτούρας συνεργασίας που συνάδει με την τοπική αναπτυξιακή στρατηγική της περιοχής παρέμβασης της Λέσβου.	πολιτικής για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων με θετικά αποτελέσματα στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος LEADER, μπορούν να ενισχυθούν νέα ή υφιστάμενα δίκτυα.	

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις **600.000€** για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή / και εξοπλισμό και τις **100.000€** για άυλες πράξεις.

Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis (KAN 1407/13), η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ την τριετία συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανά Υποδράση και οι εφαρμοζόμενοι κανονισμοί, είναι:

Υποδράση	Ένταση Ενίσχυσης
19.2.2.2, 19.2.3.1	75% KAN (EE) 1407/2013 ή KAN (EE) 1305/2013
19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.7.3	65% KAN (EE) 1407/2013
19.2.3.3, 19.2.3.4	55% KAN (EE) 651/2014

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων δύναται να είναι:

1. **Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου.** Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της επένδυσης, για ποσό μέχρι το **10 %** των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό

αυξάνεται στο **15 %**.

2. **Αγορά**, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) **εξοπλισμού** και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης. Επίσης, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων εφόσον αντιστοιχούν στην δυναμικότητα ή της ανάγκες της μονάδας και δεν αποτελούν μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις.
3. **Αγορά καινούργιων οχημάτων** και συγκεκριμένα: i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει **το 10%** του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Δεν είναι επιλέξιμα οχήματα μεταφοράς προσωπικού ή πελατών. Σύμφωνα με τον Καν Ε.Ε. 1407/2014, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές.
4. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης.
5. Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικών, περιφερειακών μηχανημάτων και φωτοτυπικών.
6. Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
7. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν **το 10%** του Συνολικού Κόστους της πράξης. Επίσης στις δαπάνες αυτές δύναται να συμπεριλαμβάνεται και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης.
8. Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα, αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
9. Δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις και μέχρι **το 10%** του συνολικού κόστους της πράξης.
10. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ, εντός των ορίων του οικοπέδου.
11. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση).
12. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, σε περίπτωση αυτεπιστασίας.

Για αναλυτικότερη περιγραφή των επιλέξιμων δαπανών ανά Υποδράση, ανατρέξτε στην ενότητα [e-book](#) του 360o Funding.

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επιχειρηματικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ορίζεται η **28/05/2019** με καταληκτική ημερομηνία στις **15/10/2019**.

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών **(3) ετών** από την στιγμή της έναρξης και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**.